15 -ാം കേരള നിയമസഭ

3 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 470 | **03-11-2021 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്**

സമ്പൂർണ്ണ ആന്റിബയോട്ടിക് സാക്ഷരത

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
ശ്രീ കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ, ശ്രീ സി എച്ച് കുഞ്ഞമ്പു, ഡോ സുജിത് വിജയൻപിള്ള, ശ്രീ. തോട്ടത്തിൽ രവീന്ദ്രൻ		Smt Veena George (ആരോഗ്യ- വനിത-ശിശുവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി)	
(എ)	സംസ്ഥാനത്ത് സമ്പൂർണ്ണ ആന്റിബയോട്ടിക് സാക്ഷരത കൈവരിക്കുന്നതിന് ആവിഷ്കരിച്ച ആന്റി മൈക്രോബിയൽ റസിസ്റ്റന്റ് സ്ട്രാറ്റജിക് ആക്ഷൻ പ്ലാനിന്റെ ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കാമോ;	(എ)	ആന്റിബയോട്ടിക്കുകളുടെ അമിതമായ ഉപയോഗവും ദുരുപയോഗവും കാരണമുണ്ടാകുന്ന അത്യാപത്തുകൾ നേരിടുന്നതിന് ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകരേയും ജനങ്ങളേയും സജ്ജമാക്കുന്നതിന് ഇന്ത്യയിലാദ്യമായി ആന്റി മൈക്രോബിയൽ റസിസ്റ്റന്റ് സർവൈലൻസ് (AMR Surveillance) ആക്ഷൻ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കിയ സംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. സംസ്ഥാന ആരോഗ്യ വകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള കേരള ആന്റിമൈക്രോബിയൽ റസിസ്റ്റൻസ് സ്ട്രാറ്റജിക് ആക്ഷൻ പ്ലാനിംഗ് (KARSAP) 2018 ഒക്ടോബർ 25-ാം തീയതി ബഹു.മുഖ്യമന്ത്രി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തിരുന്നു. ലോകാരോഗ്യ സംഘടനയുടെ സഹകരണത്തോടെ ആരോഗ്യം, മൃഗസംരക്ഷണം, ഫിഷറീസ്, കൃഷി, പരിസ്ഥിതി എന്നീ വകുപ്പുകളെ ഏകോപിപ്പിച്ച് One Health Programme ന്റെ കീഴിൽ വരുന്ന ഈ കർമ്മ പദ്ധതിയുടെ ഉദ്ദേശലക്ഷ്യങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു. 1. ആന്റിബയോട്ടിക്കുകളുടെ അനിയന്ത്രിതമായ ഉപയോഗത്തെപ്പറ്റിയും, പൊതുവായ ശുചിത്വത്തെപ്പറ്റിയും പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിലെ അവബോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുക. 2. അറിവും തെളിവുകളും - മൈക്രോബയോളജി ലാബുകളുടെ ശാക്തീകരണം. 3. ആശുപത്രികളിലെ അണുബാധ നിയന്ത്രണം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക. 4. ആശുപത്രികളിലെ ആന്റിബയോട്ടിക്കുകളുടെ ഉത്തരവാദിത്തത്തോടെയുള്ള ഉപയോഗത്തിനു വേണ്ടി ആന്റിബയോട്ടിക്ക് സ്റ്റീവാർഡ്ഷിപ്പ് കമ്മിറ്റികളുടെ രൂപീകരണവും പ്രവർത്തനവും. 5. ആന്റിബയോട്ടിക്കുകൾ പ്രതിരോധിക്കുന്ന ബാക്ടീരിയകൾ ഉയർത്തുന്ന വെല്ലുവിളികൾ,

			അണുബാധ നിയന്ത്രണം, രോഗ നിർണ്ണയം തുടങ്ങിയ മേഖലകളിലെ ഗവേഷണം. 6. IMA, IAP പോലുള്ള പ്രൊഫഷണൽ ബോഡികളും, വെറ്റിനറി, ഫിഷറീസ്, മലിനീകരണ നിയന്ത്രണവകുപ്പ് തുടങ്ങിയ ലൈൻ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളുമായി സഹകരിച്ചുള്ള AMR പ്രവർത്തനങ്ങൾ KARSAP ന്റെ ഒരു പ്രധാന ഭാഗമാണ് infection control and prevention. ഇൻഫെക്ഷൻ കൺട്രോളിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി എല്ലാ ആശുപത്രികളിലും ഇൻഫെക്ഷൻ കൺട്രോൾ കമ്മിറ്റികൾ നിലവിലുണ്ട്. ഈ കമ്മിറ്റികൾ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ അണുബാധ നിയന്ത്രണം സമയാസമയങ്ങളിൽ പരിശോധിക്കുകയും ആശുപത്രി ജീവനക്കാർക്ക് ട്രെയിനിംഗ് നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. സംസ്ഥാന തലത്തിൽ വിവിധ വിഭാഗം ജീവനക്കാർക്കും ഇൻഫെക്ഷൻ കൺട്രോളിനെപ്പറ്റി ട്രെയിനിംഗ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ആശുപത്രികളിലെ ഓപ്പറേഷൻ തീയേറ്റർ, ലേബർറൂം, ഐ.സി.യു, ഡയാലിസിസ് യൂണിറ്റ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്ന് സ്വാബുകൾ എടുത്ത് കൾച്ചർ സെൻസിറ്റിവിറ്റി ടെസ്റ്റുകൾ ചെയ്യുന്നു. അണുബാധ ഉണ്ടെന്ന് കണ്ടാൽ മേൽ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നു. AMR Surveillance ന്റെ ഭാഗമായി മൈക്രോബയോളജി ലാബുകൾ സംസ്ഥാനത്തെ പ്രധാനപ്പെട്ട ജി.എച്ച്/ജില്ലാ ആശുപത്രികളിൽ ഏർപ്പെടുത്തി വരുന്നു. എറണാകുളം ജനറൽ ആശുപത്രിയിൽ തുടങ്ങിയ മൈക്രോബയോളജി ലാബിൽ Hub and Spoke Model ൽ ജനറൽ ആശുപത്രി എറണാകുളം, hub ആയും എറണാകുളം ജില്ലയിലെ 13 താലൂക്ക് ആശുപത്രികൾ spoke ആയും കൾച്ചർ സെൻസിറ്റിവിറ്റി ടെസ്റ്റ് നടത്തി വരുന്നു. ഇപ്രകാരം ടെസ്റ്റുകൾ നടത്തുമ്പോൾ സ്ഥാപനത്തിന് ഒരു antibiotic Policy ഉണ്ടാവുകയും രോഗികൾക്ക് കൃത്യസമയത്ത് ആവശ്യമായ antibiotics ശാസ്ത്രീയമായി നൽകുവാനും സാധിക്കുന്നു. എല്ലാ വർഷവും നവംബർ രണ്ടാംവാരം infection control , antimicrobial awareness എന്നിവയെപ്പറ്റി അവബോധം സൃഷ്ടിക്കാൻ വേണ്ടി antibiotic awareness week ആചരിച്ച് വരുന്നു. അണുബാധ നിയന്ത്രണത്തിന് ആവശ്യം വേണ്ടി വരുന്ന സാനിറ്റൈസർ, സോപ്പ്, പി.പി.ഇ കിറ്റ്, ഗ്ലൗസ്, ഫേസ് മാസ്ക്, ഫേസ് ഷീൽഡ് എന്നിവ ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്ക് KMSCL മുഖേന സൗജന്യമായി നൽകി വരുന്നു.
(ബി)	പ്രസ്തുത പദ്ധതി കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയാണോയെന്നും എങ്കിൽ കേന്ദ്രം എന്നാണ്	(ബി)	2017 ഒക്ടോബർ 10 നാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പാക്കാൻ തീരുമാനിച്ചത്.ഫിഷറീസ് വെറ്റിനറി, ഫുഡ്&

	ഈ പദ്ധതിക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചതെന്നും എത്ര വർഷം കൊണ്ട് ലക്ഷ്യം നേടാനാണ് വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതെന്നും വ്യക്തമാക്കാമോ;		സേഫ്റ്റി, പരിസ്ഥിതി മുതലായ വിഭാഗങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിച്ച് തുടർന്നുള്ള ചർച്ചകളുടെ ഭാഗമായി 25/10/2018 ൽ കേരള സ്റ്റേറ്റ് ആക്ഷൻ പ്ലാൻ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. തിരുവനന്തപുരം മെഡിക്കൽ കോളേജ് നോഡൽ കേന്ദ്രമായും ജനറൽ ആശുപത്രി എറണാകുളം, സംസ്ഥാന പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബ് തിരുവനന്തപുരം എന്നിവ AMR പ്രോഗ്രാം ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാദേശിക കേന്ദ്രങ്ങൾ ആയിട്ടും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ആരോഗ്യവകുപ്പിൽ കഴിഞ്ഞ ആറ് വർഷമായി എറണാകുളം ജില്ലയിൽ ഹബ് & സ്പോക്ക് മോഡലായി ഫലപ്രദമായ എ.എം.ആർ പ്രോഗ്രാം നടന്നു വരുന്നു. രോഗികളുടെ ചികിത്സയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ചെറിയ ആശുപത്രികളേയും വലിയ ആശുപത്രികളേയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ചെലവ് കുറഞ്ഞ മാർഗ്ഗമാണ് ഹബ് & സ്പോക്ക് മോഡൽ. യുക്തിസഹമായ ആന്റിബയോട്ടിക് തെറാപ്പി, അണുബാധ നിയന്ത്രണം, ആന്റിബയോട്ടിക് പോളിസി, ഹബ് & സ്പോക്ക് മോഡൽ ആശുപത്രികളുടെ AMR നിരീക്ഷണം എന്നിവ AMR പ്രോഗ്രാമിന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകമാണ്.എല്ലാ സർക്കാർ മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ,ജനറൽ ആശുപത്രികൾ,സംസ്ഥാന പബ്ലിക്ക് ഹെൽത്ത് ലാബ് തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടുത്തി ഇപ്പോൾ സംസ്ഥാനത്ത് WHONET വഴി AMR നിരീക്ഷണം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.കൂടാതെ സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളെയും ലാബുകളെയും ഭാഗമാക്കി ഒരു സർവൈലൻസ് നെറ്റവർക്ക് (KARSNET) 2019 മേയ് മാസം രൂപീകരിച്ചു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ ട്രെയിനിംഗുകളും വർക് ഷോപ്പുകളും പല മേഖലകളിലായി നടത്തിവരുന്നു. 2020 ഫെബ്രുവരി മാസം KARSAP ഒന്നാം റിവ്യൂ മീറ്റിംഗ് എറണാകുളത്ത് വെച്ച് നടത്തുകയും ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളെ ഇതിനെക്കുറിച്ച് പഠിപ്പിക്കാനും സഹായിക്കാനുമുള്ള ട്രെയിനിംഗും നടത്തിയിരുന്നു. 2021 സെപ്റ്റംബർ 20 ന് ബഹു.ആരോഗ്യ മന്ത്രി പങ്കെടുത്ത് ഒരു ചർച്ച നടത്തുകയും പുതുതായുള്ള കർമ്മപദ്ധതികൾ ആവിഷ് കരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതുവരെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമായി തുടരുവാനും AMR പ്രവർത്തനത്തെ നവകേരള കർമ്മ പദ്ധതി 2 ന്റെ ഭാഗമാക്കാനും 2023 ൽ കേരളം ഒരു ആന്റിബയോട്ടിക് സാക്ഷര സംസ്ഥാനമാക്കാനുള്ള ലക്ഷ്യമിട്ടുകയും ചെയ്തു.
(സി)	സംസ്ഥാനത്ത് എന്ന് മുതലാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പാക്കാൻ തീരുമാനിച്ചത്; പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നാളിതുവരെ നടന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളും തുടർ	(സി)	2017 ഒക്ടോബർ 10 നാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പാക്കാൻ തീരുമാനിച്ചത്.ഫിഷറീസ് വെറ്റിനറി, ഫുഡ്& സേഫ്റ്റി, പരിസ്ഥിതി മുതലായ വിഭാഗങ്ങളെ

	പ്രവർത്തനങ്ങൾ എങ്ങനെയാണ് വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതെന്നും അറിയിക്കാമോ;		ഏകോപിപ്പിച്ച് തുടർന്നുള്ള ചർച്ചകളുടെ ഭാഗമായി 25/10/2018 ൽ കേരള സ്റ്റേറ്റ് ആക്ഷൻ പ്ലാൻ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. തിരുവനന്തപുരം മെഡിക്കൽ കോളേജ് നോഡൽ കേന്ദ്രമായും ജനറൽ ആശുപത്രി എറണാകുളം, സംസ്ഥാന പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബ് തിരുവനന്തപുരം എന്നിവ AMR പ്രോഗ്രാം ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാദേശിക കേന്ദ്രങ്ങൾ ആയിട്ടും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ആരോഗ്യവകുപ്പിൽ കഴിഞ്ഞ ആറ് വർഷമായി എറണാകുളം ജില്ലയിൽ ഹബ് & സ്പോക്ക് മോഡലായി ഫലപ്രദമായ എ.എം.ആർ പ്രോഗ്രാം നടന്നു വരുന്നു. രോഗികളുടെ ചികിത്സയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ചെറിയ ആശുപത്രികളേയും വലിയ ആശുപത്രികളേയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ചെലവ് കുറഞ്ഞ മാർഗ്ഗമാണ് ഹബ് & സ്പോക്ക് മോഡൽ. യുക്തിസഹമായ ആന്റിബയോട്ടിക് തെറാപ്പി, അണുബാധ നിയന്ത്രണം, ആന്റിബയോട്ടിക് പോളിസി, ഹബ് & സ്പോക്ക് മോഡൽ ആശുപത്രികളുടെ AMR നിരീക്ഷണം എന്നിവ AMR പ്രോഗ്രാമിന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകമാണ്.എല്ലാ സർക്കാർ മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ,ജനറൽ ആശുപത്രികൾ,സംസ്ഥാന പബ്ലിക്ക് ഹെൽത്ത് ലാബ് തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടുത്തി ഇപ്പോൾ സംസ്ഥാനത്ത് WHONET വഴി AMR നിരീക്ഷണം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.കൂടാതെ സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളെയും ലാബുകളെയും ഭാഗമാക്കി ഒരു സർവൈലൻസ് നെറ്റവർക്ക് (KARSNET) 2019 മേയ് മാസം രൂപീകരിച്ചു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ ട്രെയിനിംഗുകളും വർക് ഷോപ്പുകളും പല മേഖലകളിലായി നടത്തിവരുന്നു. 2020 ഫെബ്രുവരി മാസം KARSAP ഒന്നാം റിവ്യൂ മീറ്റിംഗ് എറണാകുളത്ത് വെച്ച് നടത്തുകയും ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളെ ഇതിനെക്കുറിച്ച് പഠിപ്പിക്കാനും സഹായിക്കാനുമുള്ള ട്രെയിനിംഗും നടത്തിയിരുന്നു. 2021 സെപ്റ്റംബർ 20 ന് ബഹു.ആരോഗ്യ മന്ത്രി പങ്കെടുത്ത് ഒരു ചർച്ച നടത്തുകയും പുതുതായുള്ള കർമ്മപദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതുവരെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമായി തുടരുവാനും AMR പ്രവർത്തനത്തെ നവകേരള കർമ്മ പദ്ധതി 2 ന്റെ ഭാഗമാക്കാനും 2023 ൽ കേരളം ഒരു ആന്റിബയോട്ടിക് സാക്ഷര സംസ്ഥാനമാക്കാനുള്ള ലക്ഷ്യമിട്ടുകയും ചെയ്തു.
(ഡി)	പദ്ധതി ചെലവിന്റെ കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന വിഹിതം എത്രയാണ്; കേന്ദ്ര സഹായം ഇതിനകം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;	(ഡി)	AMR പദ്ധതിയ്ക്ക് ഇതുവരെ കേന്ദ്ര ധനസഹായം ലഭിച്ചിട്ടില്ല.പദ്ധതികൾക്കായി ചെലവഴിച്ച സംസ്ഥാന വിഹിതത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു. ആശുപത്രികളിലെ ലബോറട്ടറി

			സൗകര്യങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണത്തിനായി 6,52,70,000/- (ആറ് കോടി അൻപത്തി രണ്ട് ലക്ഷത്തി എഴുപതിനായിരം രൂപ മാത്രം) രൂപയുടെ ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ജനറൽ ആശുപത്രി/ജില്ലാ ആശുപത്രികളിൽ സൂപ്പർ സ്പെഷ്യാലിറ്റി സൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി മൈക്രോബയോളജി ലാബ് സജ്ജീകരിക്കുന്നതിനായി 99,11,109/- (തൊണ്ണൂറ്റി ഒൻപത് ലക്ഷത്തി പതിനൊന്നായിരത്തി നൂറ്റി ഒൻപത് രൂപ മാത്രം) രൂപയ്ക്ക് ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതും അതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ലോകാരോഗ്യ സംഘടന (WHO), നാഷണൽ സെന്റർ ഫോർ ഡിസീസ് കൺട്രോൾ (NCDC) മുതലായ സംഘടനകൾ പദ്ധതിയ്ക്ക് തുടക്കം മുതൽ സാങ്കേതിക സഹായം നൽകി വരുന്നു. ട്രെയിനിംഗുകളും മീറ്റിംഗുകളും WHO മുൻകൈയെടുത്ത് സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതു കൂടാതെ 2018 മുതൽ തിരുവനന്തപുരം സർക്കാർ മെഡിക്കൽ കോളേജ് NCDC നേതൃത്വം നൽകുന്ന സർവൈലൻസ് നെറ്റ്വർക്കിന്റെ ഭാഗമാണ്. ഇതിന് പ്രോജക്ടിന്റെ ഭാഗമായി ചെറിയ ധനസഹായവും 3 സ്റ്റാഫിനെയും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതു കൂടാതെ WHO – Fleming Fund കൂട്ടായ്മയുടെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തെ AMR പദ്ധതികൾക്ക് സഹായം നൽകുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയ്ക്കും തിരുവനന്തപുരം സർക്കാർ മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ തുടക്കം കുറിച്ചിട്ടുണ്ട്.
(ഇ)	പദ്ധതികളുടെ വിജയത്തിന് ബഹുജന പങ്കാളിത്തം, തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സഹകരണം എന്നിവ എത്രത്തോളം നേടാനാകുമെന്ന് വിശദമാക്കാമോ?	(ഇ)	പദ്ധതികളുടെ വിജയത്തിന് ബഹുജന പങ്കാളിത്തവും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സഹകരണവും അത്യാവശ്യമാണ്. 'One health approach' മുഖേന ഇത് നടപ്പാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. സ്കൂളുകളിലെ കൈശുചിത്വ ക്യാമ്പെയിൻ പോലെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സ്കൂൾ കുട്ടികളെ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിലൂടെയും, പ്രൊഫഷണൽ പാഠ്യപദ്ധതികളിൽ സർവകലാശാലകൾ AMR ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിലൂടെയും, AMR Surveillance-ന്റെ ഉദ്ദേശലക്ഷ്യങ്ങളിലൊന്നായ ആന്റിബയോട്ടിക് ഉപയോഗത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ നൽകുന്നതിലൂടെയും, ആന്റിബയോട്ടിക് ബോധവത്ക്കരണവാരം എല്ലാ വർഷവും നവംബർ മാസം രണ്ടാം ആഴ്ച ആചരിക്കുന്നതിലൂടെയും, AMR നെക്കുറിച്ചുള്ള പൊതുജന അവബോധം കുടുംബശ്രീയുടെ സജീവമായ പങ്കാളിത്തത്തോടെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലൂടെയും ഓരോ വാർഡിലും ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൃത്യമായി

			നടപ്പിലാക്കുന്നതിലൂടെയും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ AMR ബോധവൽക്കരണം നടപ്പിലാക്കുവാനും സാധിക്കുന്നതുമാണ്.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ